

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

13 martie 2008^{*}

În cauza C-437/06,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 234 CE de Niedersächsisches Finanzgericht (Germania), prin Decizia din 5 octombrie 2006, primită de Curte la 24 octombrie 2006, în procedura

Securenta Göttinger Immobilienanlagen und Vermögensmanagement AG

împotriva

Finanzamt Göttingen,

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul K. Lenaerts, președinte de cameră, doamna R. Silva de Lapuerta (raportor), domnii E. Juhász, J. Malenovský și T. von Danwitz, judecători,

^{*} Limba de procedură: germana.

avocat general: domnul J. Mazák,
grefier: domnul R. Grass,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Securenta Göttinger Immobilienanlagen und Vermögensmanagement AG, de R. Jouvenal, Rechtsanwalt;
- pentru guvernul german, de domnii M. Lumma și C. Blaschke, în calitate de agenți;
- pentru guvernul portughez, de domnii L. Fernandes și R. Laires, în calitate de agenți;
- pentru guvernul Regatului Unit, de doamna Z. Bryanston-Cross, în calitate de agent, asistată de domnul P. Harris, barrister;
- pentru Comisia Comunităților Europene, de domnul D. Triantafyllou, în calitate de agent,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 11 decembrie 2007,

pronunță prezenta

Hotărâre

- ¹ Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea articolului 2 punctul 1 și a articolului 17 alineatul (5) din A șasea directivă 77/388/CEE a Consiliului din 17 mai 1977 privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la impozitele pe cifra de afaceri — sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată: baza unitară de evaluare (JO L 145, p. 1, denumită în continuare „A șasea directivă”) și în special a articolului 4 din aceasta.
- ² Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Securenta Göttinger Immobilienanlagen und Vermögensmanagement AG (denumită în continuare „Securenta”), pe de o parte, și Finanzamt Göttingen (denumit în continuare „Finanzamt”), pe de altă parte, având ca obiect întinderea dreptului de deducere a sumei taxei pe valoarea adăugată (denumită în continuare „TVA”).

Cadrul juridic

Reglementarea comunitară

- ³ Articolul 2 din A șasea directivă prevede:

„Sunt supuse taxei pe valoarea adăugată:

1. livrările de bunuri și prestările de servicii efectuate cu titlu oneros pe teritoriul țării de către o persoană impozabilă care acționează ca atare;

[...]” [traducere neoficială]

4 Articolul 4 din A șasea directivă prevede:

„(1) «Persoană impozabilă» înseamnă orice persoană care, în mod independent, desfășoară în orice loc orice activitate economică menționată la alineatul (2), indiferent de scopul sau rezultatele activității respective.

(2) Activitățile economice menționate la alineatul (1) cuprind toate activitățile producătorilor, comercianților sau persoanelor care prestează servicii, inclusiv activitățile miniere și activitățile agricole și activitățile prestate în cadrul profesiunilor liberale. Exploatarea bunurilor corporale sau necorporale în scopul obținerii de venituri cu caracter de continuitate este de asemenea considerată activitate economică.

[...]” [traducere neoficială]

5 Conform articolului 13 secțiunea B din A șasea directivă:

„Fără a aduce atingere altor dispoziții comunitare, statele membre scutesc, în anumite condiții pe care acestea le stabilesc în scopul de a asigura aplicarea corectă și directă a scutirilor de mai jos și de a preveni orice posibilă evaziune, fraudă sau abuz:

[...]

(d) următoarele operațiuni:

[...]

5. operațiuni, inclusiv negocierea, dar exceptând gestionarea sau păstrarea, cu acțiuni, titluri de participare, obligațiuni și alte valori mobiliare [...]

[...]” [traducere neoficială]

6 Articolul 17 din A șasea directivă are următorul cuprins:

„[...]”

(2) În măsura în care bunurile și serviciile sunt utilizate în scopul operațiunilor taxabile ale unei persoane impozabile, persoana impozabilă are dreptul de a deduce din valoarea TVA, pe care are obligația de a o plăti:

(a) taxa pe valoarea adăugată datorată sau achitată în statul membru în cauză pentru bunurile care îi sunt sau care urmează a-i fi livrate sau pentru serviciile care îi sunt sau urmează a-i fi prestate de o altă persoană impozabilă;

(b) taxa pe valoarea adăugată datorată sau achitată pentru bunurile importate;

(c) taxa pe valoarea adăugată datorată în temeiul articolului 5 alineatul (7) litera (a) și al articolului 6 alineatul (3).

(3) Statele membre pot de asemenea acorda oricărei persoane impozabile dreptul la deducerea sau la restituirea taxei pe valoarea adăugată menționată la alineatul (2), în măsura în care bunurile și serviciile sunt utilizate în cadrul:

(a) unor operațiuni legate de activitățile economice menționate la articolul 4 alineatul (2), desfășurate în altă țară, care ar îndeplini condițiile pentru deducerea impozitului dacă s-ar desfășura pe teritoriul statului membru;

[...]

(5) În cazul bunurilor și serviciilor utilizate de o persoană impozabilă atât pentru operațiunile care dau drept de deducere [...], cât și pentru operațiuni care nu dau drept de deducere, deducerea este permisă numai pentru partea din taxa pe valoarea adăugată care poate fi atribuită primelor operațiuni.

Pro rata de deducere se stabilește, pentru toate operațiunile desfășurate de persoana impozabilă, conform articolului 19.

Totuși, statele membre pot:

- (a) să autorizeze persoana impozabilă să stabilească o pro rata pentru fiecare sector al activității sale, cu condiția să țină evidențe contabile distincte pentru fiecare sector;
- (b) să oblige persoana impozabilă să stabilească o pro rata pentru fiecare sector al activității sale și să țină evidențe contabile distincte pentru fiecare sector;
- (c) să autorizeze sau să oblige persoana impozabilă să efectueze deducerea pe baza utilizării tuturor bunurilor și serviciilor sau a unei părți a acestora;

- (d) să autorizeze sau să oblige persoana impozabilă să efectueze deducerea în conformitate cu norma stabilită la primul paragraf, pentru toate bunurile și serviciile utilizate pentru toate operațiunile prevăzute la paragraful menționat anterior;
- (e) să prevadă ca, atunci când taxa pe valoarea adăugată care nu poate fi dedusă de persoana impozabilă este nesemnificativă, aceasta să fie considerată nulă.

[...]” [traducere neoficială]

7 Potrivit articolului 19 din A șasea directivă:

„(1) Pro rata de deducere, prevăzută la articolul 17 alineatul (5) primul paragraf, este compusă dintr un raport cuprinzând următoarele sume:

- la numărător, valoarea totală, fără taxa pe valoarea adăugată, a cifrei de afaceri anuale aferente operațiunilor care dau drept de deducere conform articolului 17 alineatul (2) și (3);
- la numitor, valoarea totală, fără taxa pe valoarea adăugată, a cifrei de afaceri anuale aferente operațiunilor incluse la numărător și operațiunilor care nu dau drept de deducere [...]

Pro rata de deducere se determină anual, se stabilește ca procent și se rotunjește la o cifră care nu depășește următorul număr întreg.

(2) Prin derogare de la dispozițiile alineatului (1), este exclusă de la calculul pro rata de deducere valoarea cifrei de afaceri aferente livrărilor de bunuri de capital utilizate de persoana impozabilă în scopul desfășurării activității sale economice. Este de asemenea exclusă valoarea cifrei de afaceri aferente operațiunilor imobiliare și financiare accesorii [...].

(3) Pro rata provizorie pentru un an este cea calculată pe baza operațiunilor anului anterior. În absența oricăror astfel de operațiuni sau atunci când acestea sunt nesemnificative ca valoare, proporția este estimată provizoriu, sub controlul autorităților fiscale, de către persoana impozabilă pe baza previziunilor proprii. Cu toate acestea, statele membre pot continua să aplice normele actuale.

Deducerile efectuate pe baza pro rata provizorie sunt regularizate la stabilirea pro rata definitivă, în cursul anului următor.” [traducere neoficială]

Reglementarea națională

- ⁸ Articolul 1 alineatul 1 din Legea din 1993 privind impozitul pe cifra de afaceri (Umsatzsteuergesetz 1993, BGBl. 1993 I, p. 565, denumită în continuare „UStG”) supune plății TVA-ului operațiunile efectuate cu titlu oneros pe teritoriul statului de către un întreprinzător în cadrul activității sale.

- 9 Conform articolului 4 alineatul 8 literele e) și f) din UStG, sunt scutite operațiunile, inclusiv negocierea, dar exceptând păstrarea și gestionarea, cu privire la valori mobiliare, precum și operațiunile și negocierile cu titluri de participare în societăți sau în alte grupări de persoane.

- 10 Articolul 15 din UStG prevede:

„1) Persoana impozabilă poate deduce următoarele valori ale taxei aferente intrărilor:

1. taxa menționată separat pe facturi [...], pe care i le-au furnizat alte persoane impozabile pentru livrări de bunuri sau prestări de servicii efectuate în scopul desfășurării activității sale [...];
2. taxa pe cifra de afaceri plătită la import pentru bunurile care au fost importate în interiorul țării în scopul desfășurării activității sale [...];
3. taxa pentru achiziția intracomunitară de bunuri pentru activitatea sa.

[...]

2) Se exclude de la deducerea impozitului aferent intrărilor taxa pentru livrările, importul și achiziția intracomunitară de bunuri sau celelalte prestații pe care persoana impozabilă le utilizează în vederea următoarelor operațiuni:

1. operațiunile scutite,

[...]

4) Dacă persoana impozabilă utilizează un bun livrat, importat sau achiziționat în interiorul Comunității în scopul desfășurării activității sale sau o altă prestație numai parțial în vederea realizării operațiunilor care exclud deducerea impozitului aferent intrărilor, nu este deductibilă partea din valorile impozitului aferent intrărilor care este imputabilă din punct de vedere economic operațiunilor menționate. Persoana impozabilă poate stabili sumele parțial nedeductibile procedând la o evaluare obiectivă.

[...]”.

Acțiunea principală și întrebările preliminare

- ¹¹ Securența desfășurării, în cursul anului 1994, avut în vedere în acțiunea principală, activități de achiziționare, de gestionare și de exploatare de bunuri imobiliare, de valori mobiliare, precum și de titluri de participare și de plasamente de orice natură.

Făcând ofertă publică de vânzare, această societate colecta capitalul necesar pentru aceste activități emițând acțiuni și titluri de participare tacite atipice. Prin aceasta, Securenta integra un număr mare de asociați taciți, acționând ca o societate care făcea ofertă publică de vânzare. Persoanele astfel asociate aduceau capitaluri pe care Securenta le reinvestea.

- 12 În cursul anului 1994, Securenta a realizat operațiuni impozabile care se ridicau la 2 959 800 DEM. Cifra de afaceri globală a Securenta se ridica la 6 480 006 DEM. Această sumă includea dividende în valoare de 226 642 DEM și venituri obținute din vânzarea de valori mobiliare în sumă de 1 389 930 DEM, în total 1 616 572 DEM. Din sumele corespunzătoare TVA-ului aferent intrărilor, în total 6 838 535 DEM, cea mai mare parte a acestora, și anume 6 161 679 DEM, nu era imputabilă unor anumite operațiuni în aval.
- 13 Cu ocazia procedurii administrative privind stabilirea obligațiilor fiscale ale Securenta, aceasta din urmă a afirmat că toate sumele plătite ca TVA aferent intrărilor pentru cheltuielile în legătură cu achiziționarea de noi capitaluri erau deductibile pe motiv că emisiunea de acțiuni a avut legătură cu întărirea capitalului său și că această operațiune a adus beneficii activității sale economice în general.
- 14 Finanzamt a refuzat deducerea, pe de o parte, a valorii TVA-ului aferent intrărilor pentru cheltuielile în legătură cu emisiunea de titluri de participare tacite atipice, respectiv 4 171 424 DEM, precum și, pe de altă parte, a valorii TVA-ului aferent intrărilor pentru operațiunile de închiriere realizate de Securenta, respectiv 676 856 DEM. În consecință, Finanzamt a evaluat la 1 990 254 DEM valoarea TVA-ului aferent intrărilor care nu se referă în mod direct la operațiuni în aval determinate. Pe această bază, Finanzamt a stabilit o cotă-parte utilizând o cheie de repartizare de aproximativ 45 %, rezultând din aplicarea unui criteriu în legătură cu întinderea plasamentelor realizate, astfel încât suma TVA-ului deductibil aferent intrărilor se ridica la 1 567 616 DEM, iar sumele rambursabile aferente anului 1994 la 1 123 647 DEM.

- 15 Prin urmare, Securenta a introdus o acțiune în justiție împotriva acestei decizii. Prin Hotărârea din 18 octombrie 2001, Niedersächsisches Finanzgericht a respins acțiunea.
- 16 Securenta a atacat această decizie la Bundesfinanzhof, care, printr-o hotărâre din 18 noiembrie 2004, a anulat hotărârea pronunțată de Niedersächsisches Finanzgericht.
- 17 Niedersächsisches Finanzgericht, sesizat din nou cu litigiul, a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

- „1) Dacă o persoană impozabilă exercită în același timp o activitate profesională și [o activitate] privată, dreptul de deducere a [TVA-ului] aferent intrărilor se stabilește în funcție de raportul care există între operațiunile impozabile și persoanele impozabile, pe de o parte, și operațiunile impozabile și cele scutite, pe de altă parte, sau deducerea acestei taxe nu se admite decât în măsura în care cheltuielile efectuate în legătură cu emisiunea de acțiuni și de titluri de participare tacite se referă la activitatea economică în sensul articolului 2 punctul 1 din [A șasea] directivă [...]?
- 2) În ipoteza în care deducerea [TVA-ului] aferent intrărilor nu ar fi admisă decât în măsura în care cheltuielile efectuate în legătură cu emisiunea de acțiuni și de titluri de participare tacite se referă la activitatea economică, valorile corespunzătoare [TVA-ului] aferent intrărilor trebuie să fie repartizate între partea profesională și partea privată a activității utilizând «o cheie de repartizare în funcție de natura investiției» sau trebuie să se considere că o «cheie de repartizare în funcție de natura operațiunii» este deopotrivă obiectivă, [aceasta] prin analogie cu articolul 17 alineatul (5) din [A șasea] directivă [...]?”

Cu privire la întrebările preliminare

Observațiile prezentate Curții

- ¹⁸ Securenta susține că toate sumele TVA-ului aferent intrărilor pentru cheltuielile în legătură cu achiziționarea de capitaluri sunt deductibile, dat fiind că o emisiune de acțiuni servește la creșterea resurselor financiare ale unei societăți în beneficiul activității sale economice în general. Pentru a stabili întinderea dreptului de deducere, ar trebui să se definească raportul care există între operațiunile impozabile și persoanele impozabile, pe de o parte, și operațiunile impozabile și cele scutite, pe de altă parte.
- ¹⁹ Guvernul german consideră că deducerea TVA-ului aferent intrărilor nu este admisă decât în măsura în care cheltuielile în legătură cu emisiunea de acțiuni și de titluri de participare tacite se referă la o activitate profesională. Acest guvern arată că, în cauza principală, o parte din capitalul obținut astfel a fost alocată unor domenii în care nu se exercita nicio activitate profesională, și anume realizarea de participații financiare. Ar trebui, așadar, să se efectueze o repartizare a TVA-ului aferent intrărilor între activitatea profesională și activitatea privată utilizând o cheie de repartizare în funcție de natura investiției.
- ²⁰ Guvernul portughez arată că TVA-ul aferent intrărilor nu este deductibil decât în privința operațiunilor efectuate în cadrul unei activități profesionale și că o cheie de repartizare în funcție de natura investiției reprezintă metoda de repartizare cea mai adecvată.

- 21 Guvernul Regatului Unit subliniază că proporția din costurile generale suportate în amonte care se află în legătură cu o activitate neeconomică nu intră în calculul privind deducerea TVA-ului aferent intrărilor. În ceea ce privește metoda de repartizare, guvernul menționat consideră că aceasta nu este reglementată de A șasea directivă, astfel încât ține de puterea de apreciere a statelor membre.
- 22 Comisia Comunităților Europene precizează că tratamentul fiscal al unei activități profesionale depinde de aplicabilitatea unuia dintre faptele generatoare de scutire. În timp ce operațiunile cu privire la titluri sunt scutite de TVA, livrările de bunuri imobiliare ar putea fi, dacă este cazul, impozitate. În aceste condiții, ar reveni instanței de trimitere obligația să efectueze o examinare a naturii diferitelor activități desfășurate de Securenta. În această privință, Comisia preconizează o cheie de repartizare în funcție de caracteristicile investiției, care ar trebui să fie suficient de calificată pentru a reflecta realitatea economică.

Răspunsul Curții

Cu privire la prima întrebare

- 23 Prin intermediul primei întrebări formulate, instanța de trimitere urmărește să afle cum trebuie să se stabilească dreptul de deducere a TVA-ului aferent intrărilor în cazul unei persoane impozabile care exercită în același timp activități economice și activități neeconomice.
- 24 Pentru a răspunde la întrebarea adresată, trebuie să reamintim mai întâi că dreptul de deducere face parte integrantă din mecanismul care guvernează TVA-ul, că, în

principiu, acesta nu poate fi limitat și că se exercită pentru totalitatea taxelor aferente operațiunilor impozabile efectuate în amonte (a se vedea Hotărârea din 6 iulie 1995, BP Soupergaz, C-62/93, Rec., p. I-1883, punctul 18, și Hotărârea din 21 martie 2000, Gabalfrisa și alții, C-110/98-C-147/98, Rec., p. I-1577, punctul 43).

25 Regimul de deduceri instituit prin A șasea directivă vizează, într-adevăr, eliberarea integrală a întreprinzătorului de sarcina TVA-ului datorat sau achitat în cadrul tuturor activităților sale economice. Sistemul comun privind TVA-ul garantează, prin urmare, neutralitatea în ceea ce privește sarcina fiscală, indiferent de finalitatea sau de rezultatele acestor activități (a se vedea Hotărârea din 14 februarie 1985, Rompelman, 268/83, Rec., p. 655, punctul 19, Hotărârea din 15 ianuarie 1998, Ghent Coal Terminal, C-37/95, Rec., p. I-1, punctul 15, și Hotărârea din 21 februarie 2006, University of Huddersfield, C-223/03, Rec., p. I-1751, punctul 47).

26 Din precizările furnizate de instanța de trimitere reiese că Securenta exercită trei tipuri de activități, și anume, în primul rând, activități neeconomice, care nu fac parte din sfera de aplicare a Celei de a șasea directive, în al doilea rând, activități economice, care fac parte, în consecință, din sfera de aplicare a acestei directive, dar sunt scutite de TVA și, în al treilea rând, activități economice impozitate. În acest context, se pune întrebarea dacă și, dacă este cazul, în ce măsură o astfel de persoană impozabilă are dreptul de a deduce TVA-ul aferent intrărilor pentru cheltuielile care nu pot fi asociate unor activități în aval determinate.

27 În ceea ce privește cheltuielile efectuate în cadrul unei emisiuni de acțiuni sau de titluri de participare tacite atipice, trebuie arătat că, pentru ca TVA-ul aferent intrărilor și aflat în legătură cu o astfel de operațiune să poată da naștere unui drept de deducere a cheltuielilor efectuate în acest context, trebuie să facă parte din elementele constitutive ale prețului operațiunilor taxate în aval care dau naștere unui drept de deducere (a se vedea Hotărârea din 22 februarie 2001, Abbey National, C-408/98, Rec., p. I-1361, punctul 28, Hotărârea din 27 septembrie 2001, Cibo Participations, C-16/00, Rec., p. I-6663, punctul 31, și Hotărârea din 8 februarie 2007, Investrand, C-435/05, Rep., p. I-1315, punctul 23).

28 În aceste condiții, TVA-ul aferent intrărilor pentru cheltuielile în legătură cu emisiunea de acțiuni și de titluri de participare tacite atipice poate da naștere unui drept de deducere numai în condițiile în care capitalul astfel achiziționat a fost alocat pentru activitățile economice ale persoanei în cauză. Curtea a statuat, într-adevăr, că regimul deducerilor stabilit de A șasea directivă se referă la ansamblul activităților economice ale unei persoane impozabile, indiferent de scopul și de rezultatele acestei activități, cu condiția ca, în principiu, activitățile menționate să fie ele însele supuse plății TVA-ului (a se vedea Hotărârea *Gabalfrisa*, citată anterior, punctul 44, Hotărârea din 8 iunie 2000, *Midland Bank*, C-98/98, Rec., p. I-4177, punctul 19, și Hotărârea *Abbey National*, citată anterior, punctul 24).

29 Astfel cum a remarcat instanța de trimitere, în cauza principală, cheltuielile în legătură cu prestațiile realizate în cadrul emisiunii de acțiuni și de titluri de participare financiare nu erau în exclusivitate imputabile unor activități economice efectuate în aval de *Securenta* și nu făceau, așadar, parte din elementele constitutive ale prețurilor operațiunilor în legătură cu activitățile menționate. În schimb, dacă s-ar fi întâmplat astfel, prestațiile vizate ar fi avut o legătură directă și imediată cu activitățile economice ale persoanei impozabile (a se vedea Hotărârile citate anterior *Abbey National*, punctele 35 și 36, precum și *Cibo Participations*, punctul 33). Cu toate acestea, din dosarul prezentat Curții reiese că cheltuielile efectuate de *Securenta* pentru operațiunile financiare în cauză în acțiunea principală erau, cel puțin în parte, destinate efectuării de activități neeconomice.

30 Or, TVA-ul aferent intrărilor pentru cheltuielile efectuate de o persoană impozabilă nu poate da naștere unui drept de deducere decât în măsura în care acesta se referă la activități care, având în vedere caracterul lor neeconomic, nu intră în sfera de aplicare a Celei de a șasea directive.

31 Trebuie, așadar, să răspundem la prima întrebare că, dacă o persoană impozabilă exercită în același timp activități economice, taxate sau scutite, și activități neeconomice, care nu fac parte din sfera de aplicare a Celei de a șasea directive, deducerea TVA-ului aferent cheltuielilor în legătură cu emisiunea de acțiuni și de titluri de

participare tacite atipice nu se admite decât în măsura în care aceste cheltuieli pot fi imputate activității economice a persoanei impozabile în sensul articolului 2 punctul 1 din directiva menționată.

Cu privire la a doua întrebare

32 Prin intermediul celei de a doua întrebări formulate, instanța de trimitere urmărește să afle dacă, în ipoteza în care deducerea TVA-ului aferent intrărilor nu este admisă decât în măsura în care cheltuielile efectuate de persoana impozabilă pot fi imputate unor activități economice, trebuie reținută o cheie de repartizare în funcție de natura investiției sau, în cazul unei aplicări prin analogie a articolului 17 alineatul (5) din A șasea directivă, în funcție de natura operațiunii, pentru a repartiza valorile TVA-ului care a grevat aceste cheltuieli.

33 Pentru a răspunde la această întrebare, trebuie arătat că dispozițiile din A șasea directivă nu cuprind norme privind criteriile pe care statele membre sunt obligate să le aplice atunci când adoptă dispoziții care permit o repartizare a valorii TVA-ului aferent intrărilor după cum cheltuielile corespunzătoare se referă la activități economice sau la activități neeconomice. Într-adevăr, astfel cum a arătat Comisia, normele prevăzute la articolul 17 alineatul (5) și la articolul 19 din A șasea directivă se referă la TVA-ul aferent intrărilor pentru cheltuielile care au legătură exclusiv cu activități economice, operând o repartizare, în rândul activităților menționate, între cele taxate, care dau naștere unui drept de deducere, și cele scutite, care nu dau naștere unui astfel de drept.

- 34 În aceste condiții și pentru ca persoanele impozabile să poată efectua calculele necesare, revine statelor membre obligația de a stabili metode și criterii adecvate în acest scop, cu respectarea principiilor care stau la baza sistemului comun privind TVA-ul.
- 35 În această privință, Curtea a statuat că, întrucât A șasea directivă nu cuprinde indicațiile necesare pentru astfel de calcule numerice, statele membre sunt obligate să își exercite puterea menționată ținând seama de finalitatea și de economia acestei directive (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 septembrie 2006, Wollny, C-72/05, Rec., p. I-8297, punctul 28).
- 36 În special, astfel cum a subliniat avocatul general la punctul 47 din concluzii, măsurile pe care statele membre sunt chemate să le adopte în această privință trebuie să respecte principiul neutralității fiscale, care stă la baza sistemului comun privind TVA-ul.
- 37 Prin urmare, statele membre trebuie să își exercite puterea lor de apreciere astfel încât să garanteze că deducerea nu se efectuează decât pentru partea de TVA care este proporțională cu valoarea aferentă operațiunilor care dau naștere unui drept de deducere. Acestea trebuie, așadar, să se asigure că respectivul calcul al proporției între activități economice și activități neeconomice reflectă în mod obiectiv partea reală a cheltuielilor în amonte imputată fiecăreia dintre aceste două activități.
- 38 Trebuie adăugat că, în cadrul exercitării puterii menționate, statele membre sunt abilitate să aplice, dacă este cazul, fie o cheie de repartizare în funcție de natura investiției, fie o cheie de repartizare în funcție de natura operațiunii, fie orice altă cheie adecvată, fără a fi obligate să se limiteze la o singură metodă dintre acestea.

39 Trebuie, aşadar, să se răspundă la a doua întrebare că stabilirea metodelor şi a criteriilor de alocare a valorii TVA-ului achitat în amonte între activităţi economice şi activităţi neeconomice în sensul Celei de a şasea directive ţine de puterea de apreciere a statelor membre, care, în exercitarea acestei puteri, trebuie să țină seama de finalitatea şi de economia Celei de a şasea directive şi, astfel, să prevadă un mod de calcul care să reflecte în mod obiectiv partea reală a cheltuielilor în amonte imputată fiecăreia dintre aceste două activităţi.

Cu privire la cheltuielile de judecată

40 Întrucât, în privinţa părţilor din acţiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanţa de trimitere, este de competenţa acesteia să se pronunţe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observaţii Curţii, altele decât cele ale părţilor menţionate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară:

- 1) **Dacă o persoană impozabilă exercită în acelaşi timp activităţi economice, taxate sau scutite, şi activităţi neeconomice, care nu fac parte din sfera de aplicare a Celei de a şasea directive 77/388/CEE a Consiliului din 17 mai 1977 privind armonizarea legislaţiilor statelor membre referitoare la**

impozitele pe cifra de afaceri — sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată: baza unitară de evaluare, deducerea taxei pe valoarea adăugată aferente cheltuielilor în legătură cu emisiunea de acțiuni și de titluri de participare tacite atipice nu se admite decât în măsura în care aceste cheltuieli pot fi imputate activității economice a persoanei impozabile în sensul articolului 2 punctul 1 din directiva menționată.

- 2) **Stabilirea metodelor și a criteriilor de alocare a valorii taxei pe valoarea adăugată achitate în amonte între activități economice și activități neeconomice în sensul Celei de a șasea directive ține de puterea de apreciere a statelor membre, care, în exercitarea acestei puteri, trebuie să țină seama de finalitatea și de economia Celei de a șasea directive și, astfel, să prevadă un mod de calcul care să reflecte în mod obiectiv partea reală a cheltuielilor în amonte imputată fiecăreia dintre aceste două activități.**

Semnături